

NEDELJA

U SVETU NAFTE I GASA

DEO PUBLICISTIČKE AKTIVNOSTI NACIONALNOG NAFTNOG KOMITETA SRBIJE

ANALIZE, VESTI, STAVOVI

NOV 1, 2019 BR.417

Danska odobrila Severni tok 2 - Ponuda Ukrajini

Pobednik bitke za gasovode?

Rystad: Biće dogovora, jer je preveliki rizik u pitanju

Osude Trampovog prisvajanja sirijske nafte

LUKOIL i MOL rešili sporna pitanja

Proizvodnja OPEC-a odskočila u oktobru

Tillerson: Exxon nije prevario investitore

Proizvođači iz škriljaca u SAD u susret surovoj sezoni zarade

Rusija odlaže primenu IMO 2020?

Zašto je Berločnik podneo ostavku na položaj direktora Petrola?

БУДУЋНОСТ
НА ДЕЛУ

SADRŽAJ

NAFTA

Osude Trampovog predloga da američki Big Oil preuzme sirijska polja	OVDE
LUKOIL i MOL rešili sporna pitanja	OVDE
Saudi Aramco bori se za postizanje IPO vrednosti koju priželjkuje	OVDE
Rusija neće značajnije ulagati u akcije Saudi Aramca	OVDE
Proizvodnja OPEC-a odskočila u oktobru	OVDE
Rusija dodatno smanjila proizvodnju nafte	OVDE
Tillerson: Exxon nije prevario investitore u pogledu efekta klimatskih troškova	OVDE
Proizvođači iz škriljaca u SAD u susret surovoj sezoni zarade	OVDE
Niže cene nafte i gasa smanjile zaradu Shell-a, BP-a i Totala	OVDE
Chevron počinje prodaju poslova u Nigeriji	OVDE
Rusija odlaže primenu IMO 2020?	OVDE
Argentinski predsednik smenjen i zbog visokih cena goriva	OVDE
Marathon odvaja posao maloprodaje i smenjuje rukovodstvo?	OVDE
UNKS: Kretanje cene Brent nafte	OVDE

GAS

Bez dogovora o nastavku tranzita ruskog gasa preko Ukrajine	OVDE
Putin nudi kompromis, uz niže cene gasa, Ukrajini	OVDE
Rystad: Biće dogovora, jer je preveliki rizik u pitanju	OVDE
Cena gasa ide na 400\$, u slučaju kraha pregovora?	OVDE
Iznenadjenje iz Danske: Zeleno svetlo Severnom toku 2	OVDE
Miler: Projekat može do nove godine	OVDE

REGION

Zašto je Berločnik podneo ostavku na položaj direktora Petrola?	OVDE
Crna Gora: Prva naftna bušotina 22 kilometra od obale.....	OVDE
Ina: Dobit u devet meseci 2019. godine manja za 36%	OVDE
UNKS: Cene goriva u regionu	OVDE

NAFTA

Osude Trampovog predloga da američki Big Oil preuzme sirijska polja

VAŠINGTON - Sugestija predsednika SAD Donalda Trampa da američke velike naftne kompanije u Siriji preuzmu upravljanje naftnim poljima izazvao je oštre reakcije osude kako energetske, tako i pravnih stručnjaka, piše u ponedeljak **Reuters**.

Tramp je taj predlog izgovorio prošle nedelje na konferenciji za novinare, u euforiji izazvanoj veću da su američke specijalne

snage ubile vođu Islamske države Abu Bakr al-Bagdadija.

Ono što, možda, nameravam da učinim je dogovor s ExxonMobilom ili nekom od naših sjajnih kompanija da uđemo tamo (u Siriju) i učinimo to kako treba ... i raspodelimo bogatstvo", rekao je Tramp.

Primerba dolazi nekoliko dana nakon što je **Wall Street Journal** citirao američke vojne zvaničnike kako bi Tramp mogao ostaviti snage od 500 ljudi u Siriji radi zaštite lokalnih naftnih polja. Izveštaj je usledio nakon Trampovog tweeta da „NIKADA nećemo dopustiti da se obnovljeni ISIS domogne tih polja! Ipak, njegova namera da pusti Exxon ili Chevron da tamo "urade to kako treba" može biti i ilegalna i nemoralna, tvrde stručnjaci. "Ideja da će Sjedinjene Države 'zadržati naftu' u rukama ExxonMobila ili neke druge američke kompanije je nemoralna i možda ilegalna", izjavio je za **Reuters** akademik i profesor političkih nauka i međunarodnih studija Jeff Colgan.

„Međunarodno pravo nastoji da zaštiti upravo od takve vrste eksploatacije“, rekla je direktorka Centra za međunarodno i uporedno pravo univerziteta Emory, Laurie Blank.

Exxon i Chevron sa svoje strane nisu komentarisali Trampove potencijalne planove za njih.

LUKOIL i MOL rešili sporna pitanja

BUDIMPEŠTA - Predsednik LUKOIL-a Vagit Alekperov i generalni direktor mađarske naftno-gasne kompanije MOL Zsolt Hernádi potpisali su u Mađarskoj Memorandum o razumevanju kojim su se složile da produže rok ugovora za ruske isporuke naftovodom Družba do Mađarske i Slovačke do 30. juna 2025.

Osim toga, dve kompanije, koje saraduju od 2003, su potvrdile međusobne ugovorne obaveze iz 2017. i potpisale bilateralne izjave o razumevanju za rešavanje posledica incidenta koji se dogodio u aprilu 2019., kada je u Družbu utovarena sirova nafta sa prekomernim nivoima organskih hlorida. Potpisivanjem Izjava o razumevanju strane su potvrdile da je incident s isporukom nafte LUKOIL-a u Mađarsku i Slovačku rešen pod uslovima ranije sklopljenih sporazuma.

" LUKOIL isporučuje naftu MOL-u više od 15 godina. Za to vreme dokazali smo pouzdanost ruskih zaliha energije", rekao je Alekperov.

LUKOIL je glavni dobavljač sirove nafte u rafinerije MOL-a preko naftovoda Družba. U 2018. mađarska kompanija kupila je više od 4 miliona tona nafte od LUKOIL-a.

Visoka delegacija ruskih privrednika, uključujući Alekperova, prati u Budimpešti posetu predsednika Vladimira Putina Mađarskoj.

NIS
GAZPROM NEFT

БУДУЋНОСТ
НА ДЕЛУ

МИ СМО ПОКРЕТАЧИ

Свакодневно трагамо за иновативним технологијама које чувају оно што нам је најдрагоценије. Зато смо за 10 година уложили преко 3 милијарде евра у развој наше компаније, квалитет производа и услуга, као и у заштиту животне средине.

Saudi Aramco bori se za postizanje IPO vrednosti koju priželjkuje

LONDON, RIJAD - Saudijski zvaničnici odavno tvrde da nacionalnu naftnu kompaniju Saudi Aramco treba procenjivati na oko dva biliona dolara, ali nezavisni analitičari od starta sumnjaju u tu cifru, piše **Financial Times**.

U međuvremenu, saudijski zvaničnici nastoje da pokrenu prvu prodaju akcija Aramco-a pre kraja godine, što bi trebalo da konačno reši misteriju prave vrednosti u svakom slučaju najvrednije svetske kompanije.

Neki investitori kažu da ta kompanija ne vredi više od 1,2 biliona dolara, navodi londonski poslovnjak. Aramco odgovara i argumentom da je za devet meseci 2019. zaradio 68 milijardi dolara, što ga čini najprofitabilnijom svetskom kompanijom.

Rusija neće značajnije ulagati u akcije Saudi Aramca

RIJAD - Rusija je saopštila da neće imati značajna ulaganja u saudijskog naftnog giganta Saudi Aramco, koji se priprema za dugo očekivano izlistavanje na berzi.

Komentare je za informativnu mrežu **Al Jazeera** dala ruska delegacija koja je prisustvovala investicionoj konferenciji u Rijadu.

Norveška je takođe saopštila da uopšte nije zainteresovana za skorbu najspektakulatniju inicijalnu ponudu akcija, prenosi u četvrtak Al Jazeera.

Proizvodnja OPEC-a odskočila u oktobru

LONDON - Proizvodnja nafte OPEC-a u oktobru je poskočila s osmogodišnjeg minimuma kao posledica brzog oporavka proizvodnje Saudijske Arabije od napada na njenu naftnu privredu, što je više nego nadomestilo gubitke u Ekvadoru i dobrovoljna smanjenja u okviru pakta o snabdevanju, pokazalo je istraživanje **Reutersa**.

Ekvador je 9. oktobra zaustavio izvoz nafte, jer je najmanje 20 polja obustavilo poslovanje usred protesta protiv vladinih mera štednje.

Državna kompanija Petroecuador obnovila je izvoz 20. oktobra.

14-člana organizacija zemalja izvoznica nafte ovog meseca ispumpala je 29,59 miliona barela dnevno (Mbd), pokazalo je istraživanje, 690.000 bd iznad cifre u septembru, što je bio najniži mesečni iznos od 2011. godine.

Prvobitno se očekivalo da će trebati meseci, a ne tek nekoliko nedelja, za oporavak proizvodnje Saudijske Arabije od napada 14. septembra. Analitičari, međutim, očekuju da će petro-monarhija nastaviti s naporima u pružanju podrške tržištu. "Saudijska Arabija će povećati svoje smanjenje proizvodnje ako je potrebno kako bi održala ravnotežu naftnog tržišta i osigurala barem stabilne cene", rekao je Carsten Fritsch, analitičar iz Commerzbank.

Rusija dodatno smanjila proizvodnju

MOSKVA – Rusija je smanjila proizvodnju nafte na 11,23 miliona barela na dan u oktobru, što na 73 odsto dovodi ispunjenje njenog proizvodnog plafona, dogovorenog u okviru sporazuma OPEC+, objavila je u četvrtak ruska agencija **Interfax**.

U septembru, ruska proizvodnja nafte iznosila je 11,25 miliona barela na dan.

ZVANIČNA PUMPA
ODBOJKAŠKOG
SAVEZA SRBIJE

ОДБОЈКАШКИ САВЕЗ
СРБИЈЕ

PONOSNI NA NAŠE
ŠAMPIONE

Proizvođači iz škriljaca u SAD u susret surovoj sezoni zarade

NJUJORK - Broj bankrota među severnoameričkim istraživačkim i proizvodnim kompanijama u sektoru naftnih i gasnih škriljaca raste, a pristup kapitalu se zatvara, objavljuje u ponedjeljak portal **OilPrice.com**.

Budući da je sezona izveštavanja o zaradama u toku, analitičari pažljivo prate situaciju u sektoru škriljaca, pozornici američke naftne i gasne revolucije, jer će se bilansi kompanija naći izloženi pritisku perioda nižih cena nafte i gasa.

"Još uvek pad aktivnosti bušenja se nije odrazio na niži rast proizvodnje, ali to je verovatno samo pitanje vremena", navode u zapisu svojim akcionarima analitičari Commerzbanke.

MOL
KVALITET
O KOM SE PRIČA

Tillerson: Exxon nije prevario investitore u pogledu efekta klimatskih troškova

NJUJORK - Bivši čelnik Exxon Mobila Rex Tillerson odbacio je u sredu u građanskoj parnici tvrdnje njujorškog generalnog državnog tužioca (AG) da je kompanija zavela investitore o tome kako računa potencijalne troškove klimatskih promena.

Bivši izvršni direktor najveće svetske nezavisne naftne kompanije i bivši američki državni sekretar negirao je optužbe tužioca Josepha Sullivan-a da je godinama sprovodio tajnu šemu kako bi obmanuo investitore lažući da je kompanija planirala finansijske rizike od klimatskih promena.

Suđenje Exxonu predstavlja ujedno prvi proces nekoj od Big Oil kompanija vezan za posledice klimatske regulative po njihovo buduće poslovanje. Generalno tužilaštvo Njujorka je, za sada, odustalo od namere da tereti Exxon za posledice njegovog poslovanja po klimatske promene, već se odlučilo za tužbu da je ta kompanija krila od svojih akcionara informacije o tome koliko klimatska regulativa, u prvom redu cena emisija ugljendioksida utiče na vrednost firme, a samim tim i vrednost njenih akcija.

Dok je Tillerson bio direktor Exxon-a od 2006. do 2016, kompanija je usvojila metriku „predvidivih (proxy) troškova“ za ugljenik kako bi se predvidelo smanjenje potražnje za naftom i gasom, koristeći cifru od čak 80 dolara za tonu emisije CO2 u nekim zemljama do 2040. godine, dok je interno koristila cifre od samo 40 \$/tona ili uopšte nikakve, objavio je generalni tužilac države Njujork.

Tillerson je rekao pred sudom da proxy troškovi predstavljaju procenu na „makro nivou“ verovatnog efekta budućih propisa o ugljwniku širom sveta, dok Exxon ponekad, za određene projekte, procenjuje troškove gasova efekta staklene bašte na „mikro nivou“ .

HIP

PETROHEMIJA

HIPLEX

HIPTEN

HIPREN

POLIMERI KOJI IMAJU IME

Niže cene nafte i gasa odražene u bilansima Shell-a

LONDON - Anglo-holandski naftno-gasni kolos Royal Dutch Shell je u nizu kompanija ovog sektora kojima su niže cene nafte i gasa oborile rezultate u trećem tromesečju.

Neto prihod na osnovu trenutnih troškova isporuke, koji pripada deoničarima, pao je 15% na oko 4,77 milijardi dolara, u odnosu na dobit od 5.62 mlrd \$ u istom kvartalu pre godinu dana.

Shell je takođe lansirao novu tranšu programa reotkupa deonice, s maksimalnim ukupnim iznosom od 2,75 mlrd \$ u tom razdoblju do 27. januara 2020. godine, prenosi **OilPrice.com**.

... i BP-a

LONDON - Britanski majors BP objavio je zaradu od 2,3 milijarde dolara u trećem kvartalu ove godine (Q3/19), prebacivši očekivanja analitičara za 0,3 milijarde dolara.

Ipak, neto dobit pala je za 41% u tromesečju, što je bilo dovoljno za obaranje vrednosti akcija kompanije za 3,8%. BP kao glavne razloge pada dobiti navodi niže cene nafte, troškove održavanja i „meteorološke uticaje“.

... i Totala

PARIZ - Total je u sredu objavio da je njegov neto prihod u trećem kvartalu Q32019 smanjen za 24% u poređenju s istim periodom u 2018, a zbog nižih cena nafte i gasa.

Prema finansijskim rezultatima francuskog energetske giganta, ukupni prilagođeni neto prihod dostigao je 3,02 milijarde dolara u Q32019, u poređenju s 2,89 milijardi USD u Q3-18, dok je zarada po akciji pala na 1,13 USD sa 1,47 USD.

Upstream dobit kompanije je smanjena za 29% na 1,73 milijarde dolara, dok je njen prihod od downstream poslovanja smanjen za 3% na 1,37 milijardi USD, prenosi **AFP**.

Chevron počinje prodaju poslova u Nigeriji

LAGOS - Američki član Big Oil kluba najvećih svetskih naftaša, Chevron, odlučio je da počne sa napuštanjem poslova u nestabilnoj Nigeriji, na račun dodatnih ulaganja u polja škriljaca u američkim državama Novi Meksiko i Teksas, objavio je u utorak **Reuters**.

Prema pisanju britanske agencije, kompanija je započela razgovor s kupcima o prodaji nekih onshore i offshore poslova u tom najvećem crnoafričkom proizvođaču nafte.

Informacije na web sajtu Chevrona pokazuju da ovaj majors ima 40 posto udela u osam priobalnih naftnih blokova, dok ostatak pripada partnerskoj Nigerijskoj nacionalnoj naftnoj korporaciji.

Američka kompanija, koja je treći najveći proizvođač nafte u Nigeriji, dnevno je isporučivala 194.000 barela nafte.

„AVIODIZEL*66“
Kristalno čist Evro dizel
Dovoljno čist da poletite!

Kvalitet i čistoća goriva su ključni faktori koji garantuju performanse motora

***Evro dizel tretiran „Velcon“ aviofilterima**
Aviofilter mehanički, kroz dve faze čišćenja, odstranjuje i najmanje mikročestice iz dizel goriva što rezultuje nizom prednosti koje utiču na bolje performanse motora.

Dostupno na EKO pumpama:
Novi Beograd, Gagarin, Palić, Pupin, Vršin, Borča, Vidikovac, Bežanija, Sopot, Požarevac, Bistrica 2, Obrenovac, Zrenjanin, Subotica, Niš 1, Leskovac, Vranje, Čačak 1, Gornji Milanovac, Pojate, Ibarska, Čuprija 1 i 2, Žednik 1 i 2, Pančevački put, Umrka 2, Mladenovac, Kikinda, Uskoro na svim EKO pumpama u Srbiji

EKO

www.ekoserbia.com

Rusija odlaže primenu IMO 2020?

MOSKVA - Rusija, jedan od najvećih proizvođača najpoželjnijeg svetskog brodskog goriva, možda će odložiti lokalno usvajanje strožijih pravila o ograničenju nivoa sumpora u gorivima komercijalnih brodova, objavljuje u četvrtak **Bloomberg**.

Brodari širom sveta pripremaju se na prebacivanje na lož ulje sa sadržajem sumpora ne većim od 0,5% od 1. januara, kada na snagu stupaju nova pravila Međunarodne pomorske organizacije. Ali ruska ministarstva energetike i transporta žele da odlože primenu ovih standarda za plovila koja posluju u toj zemlji i četiri druge bivše sovske republike do 2024. godine, rekao je ministar energetike Aleksandar Novak odgovarajući na pitanja Bloomberga.

Nova pravila, poznata kao IMO 2020, „dovešće do naglog poskupljenja goriva za rečnu flotu i rečno-morska plovila koja saobraćaju mahom u teritorijalnim vodama Rusije“, rekao je Novak. Međutim, Rusija će se u međunarodnim vodama pridržavati standarda IMO 2020, rekao je Novak. Potencijalno kašnjenje uticalo bi na petočlanu Evroazijsku ekonomsku uniju, u koju su takođe uključeni Kazahstan, Kirgistan, Belorusija i Jermenija. Od pet zemalja, samo Rusija i Kazahstan su obalne države.

Odloženo rusko usvajanje pravila IMO 2020 dalo bi i finansijski podsticaj domaćim rafinerijama. Ruske rafinerije proizvode oko 16 tona lož-ulja na svakih 100 tona sirove nafte i pored koraka koje će preduzeti za nadogradnju svojih postrojenja. odlaganje koje se razmatra takođe bi oslobodilo lož ulje sa niskim sumporom za izvoz, što bi moglo dovesti do pritiska na međunarodne cene goriva usklađenih s IMO-om.

Marathon odvaja posao maloprodaje i smenjuje rukovodstvo?

FINDLAY (Ohajo) - Američka naftna prerađivačka i distributerska korporacija Marathon Petroleum priprema se da izdvoji lanac benzinskih stanica i razmatra mogućnost smene rukovodstva kako bi udovoljilo akcionarima nezadovoljnim poslovnim rezultatima, saznaje **Wall Street Journal** od lica upoznatih sa temom.

Marathon poseduje mrežu od otprilike 4.000 maloprodajnih stanica u Sjedinjenim Državama, uglavnom pod brendom Speedway, što ga čini jednim od najvećih lanaca benzinskih stanica u zemlji.

Deo nezadovoljnih akcionara je prošlog meseca predložio da se Marathon podeli na tri firme, jednu za preradu nafte, drugu za transport nafte i derivata i treću koja bi obuhvatila lanac benzinskih stanica.

Argentinski predsednik smenjen i zbog visokih cena goriva

BUENOS AJRES - Predsednik Argentine Mauricio Macri smenjen je sa tog položaja u nedelju, plaćajući dobrim delom cenu nemogućnosti da u sklopu teške ekonomske krize sa kojom je suočena zemlja, reši problem visokih cena goriva na domaćim pumpama.

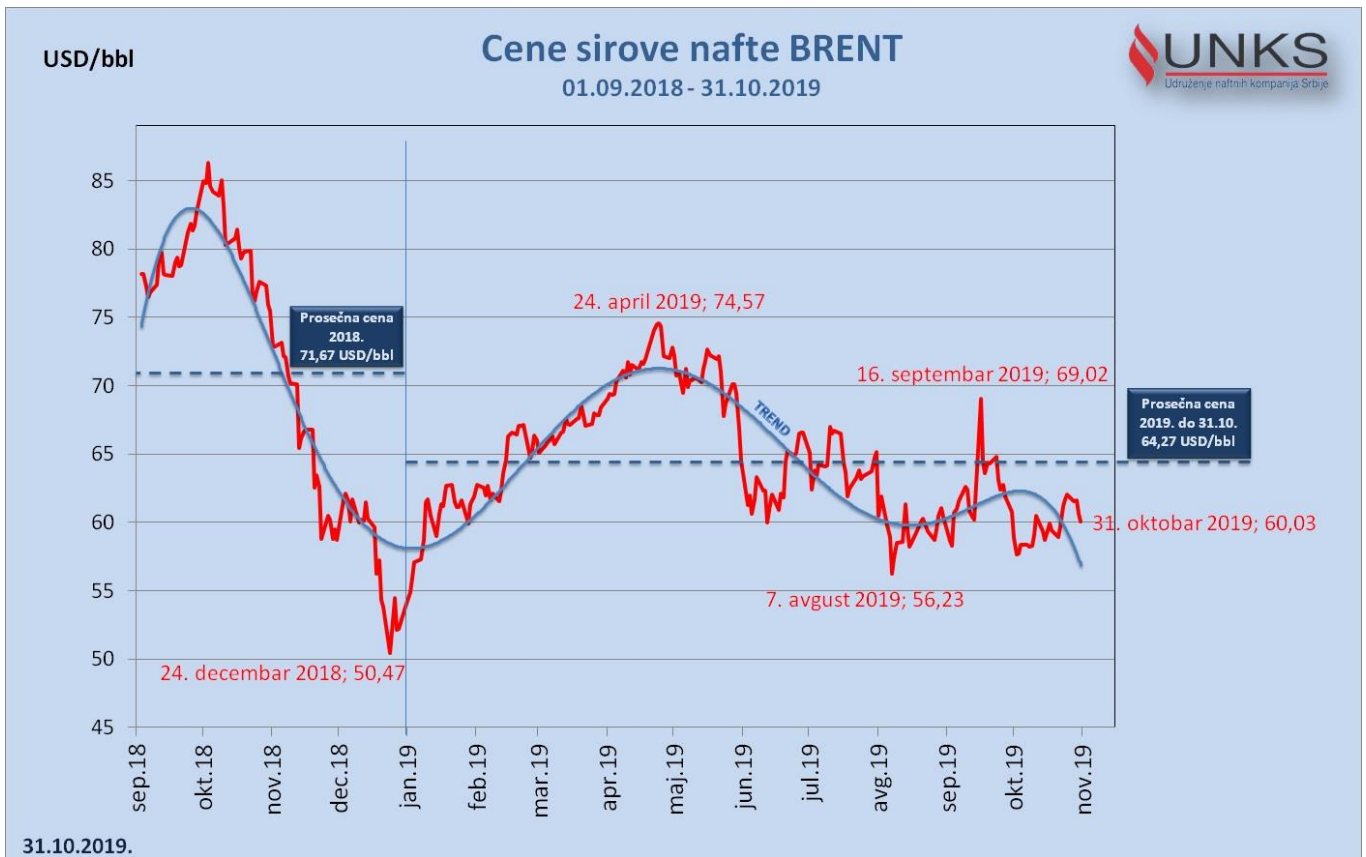
Njegovi napori da privremeno reši krizu u poslednjih nekoliko meseci - koji su uključivali zamrzavanje cena goriva i kontrolu deviznog tržišta - izazvali su kontra efekat smanjenja poslova bušenja

prebogatih onshore škriljnih ležišta nafte i prirodnog gasa na formaciji Vaca Muerta u Patagoniji.

Američka Energetska informativna administracija (EIA) procenjuje ukupan proizvodno moguć potencijal formacije Vaca Muerta na 16,2 milijarde barela sirove nafte i 308 biliona kubnih stopa ($8,7 \times 10^{12}$ m³) prirodnog gasa.

GAS

Bez dogovora o nastavku tranzita ruskog gasa preko Ukrajine

BRISSEL- Rusiji i Ukrajini je potrebno da shvate hitnost u razgovorima o tranzitu gasa za Evropu, izjavio je potpredsednik Evropske komisije, Maroš Šefčovič, nakon što u poslednjem krugu pregovora, u ponedeljak u Briselu nije postignut napredak. Razgovori su vođeni samo nekoliko nedelja pre nego što 31. decembra istekne dugoročni ugovor o tranzitu gasa između Rusije i Ukrajine, uz nastavak izgradnje dva velika projekta gasovoda (rusko-nemački Severni tok 2 i rusko-turski Turski tok) koji će dalji transport preko Ukrajine za Gazprom učiniti nepotrebnim, konstatuje *Euractiv*.

Komisija (i Kijev) za dogovor od barem 10 godina „Razočaran sam današnjim rezultatom,“ izjavio je Šefčovič. On je rekao da je Komisija predložila da Rusija i Ukrajina sklope ugovor o tranzitu od najmanje 10 godina s klauzulom preuzmi-ili-plati s minimalnim transportom od 40-60 milijardi kubika godišnje (bcm/y) i mogućnošću tranzita dodatnih fleksibilnih količina - između 20 i 30 bcm/y. Pri tom bi tranzitne tarife bile utvrđene „u skladu s EU metodologijom“.

Takođe je rekao da bi nakon prvih pet godina moglo doći do promene metodologije u određivanju tarifa, dok bi se posebnom klauzulom osiguralo da svi budu zadovoljni uslovima tranzita.

Rusija traži paketno rešenje

Šefčovič je rekao da je Rusija tražila "paketno rešenje", uključujući i "političko" rešenje zbog rezultata Stokholmske arbitraže, ali da Ukrajina nije spremna razgovarati o ovom pitanju.

Pregovori Moskve i Kijeva su, naime, dodatno iskomplikovani dugotrajnim pravnim sporom između Gasproma i Naftogaza koji su u februaru 2018. doveli do presude arbitražnog suda u Stokholmu da kompanije treba obostrano da nadoknade štetu nanetu jednoj i drugoj strani zbog kršenja ugovora.

Naftogaz je, pritom, izašao kao neto pobednik presude, čime je stekao 2,56 milijardi dolara od Gasproma. Ruska firma osporava odluku - proces koji bi mogao potrajati godinama.

Putin nudi kompromis, uz niže cene gasa, Ukrajini

MOSKVA - Ruski predsednik Vladimir Putin ponudio je Ukrajini nastavak snabdevanja ruskim gasom „uz čak značajno smanjenje cene gasa“, kao i nastavak tranzita gasa ka Evropi – ako Kijev odustane od arbitražnih zahteva protiv Gasproma.

Putin je, za razliku od Šefčoviča, ocenio da su pregovori održani u Briselu u ponedeljak između dve strane, uz posredovanje EU, bili „konstruktivni“, prenosi u četvrtak ruska agencija *RBC*.

Trostrani pregovori o gasu nastaviće se krajem novembra, samo mesec dana pre isteka trenutnog sporazuma, rekao je ruski ministar energetike Aleksandar Novak nakon što je ova runda završena.

Izvršni direktor Naftogaza, Andrij Koboljev, rekao je novinarima da nije postignut veliki napredak i da su njegova strana i EU imali „prilično identičan pogled“, dodajući da je "predlog (Komisije) konstruktivan“.

Prema Koboljevu, Naftogaz je predložio da Gazprom pošalje formalan papir sa svojom vizijom kako da izmiri svoj dug od gotovo tri milijarde dolara koji proizlazi iz Stokholmske arbitraže i reši druga otvorena pitanja

Rystad: Biće dogovora, jer je preveliki rizik u pitanju

OSLO - Ključne tačke pregovora uključuju trajanje novog ugovora, godišnju količinu tranzita i tranzitne stope. Prema uglednoj energetskej konsultantskoj firmi Rystad Energy, dve strane će doći do dogovora kojim će ruski gas - u određenom kapacitetu- i dalje barem kratkoročno teći kroz Ukrajinu.

RYSTAD ENERGY

Tri scenarija

Iako je ugovor ekonomski najbolja opcija za obe strane, moguće je da se bilo koji od sledeća tri scenarija odigra:

Novi dugoročni ugovor: Ukrajinska strana želi dugoročni 10-godišnji ugovor za 60 milijardi m³ s mogućnošću pumpanja još 30 milijardi m³. Pored zarade od 3 milijarde dolara na ime tranzitnih naknada, nastavak transporta gasa kroz tranzitni sistem je presudan za održavanje operativnog integriteta stare infrastrukture.

Kratkoročni dogovor: Rusija, s druge strane, insistira na kratkoročnom ugovoru kako bi održala izvoz sve dok Nord Stream 2 i Turk Stream ne budu u potpunosti operativni i tranzit kroz Ukrajinu postane nepotreban. Ova će opcija biti moguća ako Ukrajina uskladi svoje zakonodavstvo sa EU standardima. Međutim, s obzirom preostalo vreme do nove godine, malo je verovatno da će Ukrajina uspeti da sprovede sve potrebne postupke za razdvajanje Naftogaza i stvaranje novog nezavisnog operatora gasnog transportnog sistema.

Preusmeravanje tokova: Još jedno privremeno rešenje za održavanje ruskih isporuka u Evropu bilo bi povezivanje TurkStream-a s Južnim gasnim koridorom (SGC), koji se bliži kraju izgradnje. Međutim, ovo rešenje zavisi od dovršenja izgradnje tog gasovoda s vrlo ograničenim kapacitetom koji će završiti u regionu bez veće potrošnje gasa i lošom povezanošću s ostatkom Evrope, piše Rystad

"Ruski trenutni nedostatak izbora alternativnih ruta ka Evropi kao i pretnja nepopravljive štete ukrajinskoj ekonomiji navode nas na ocenu da rešenje većitog gasnog rata između Ukrajine i Rusije konačno može dobiti odgovor. A koliko će to odgovarati Rusiji, Ukrajini ili Evropa - ostaje da se vidi", kaže Carlos Torres-Diaz, šef za gasna istraživanja u Rystad-u.

Ukrajinski gasni tranzitni sistem

Cena gasa ide na 400\$, u slučaju kraha pregovora?

OSLO - „Prekid u snabdevanju ne bi koristio nikome. Ako bi ruski izvoz opao, to bi samo otvorilo vrata za više američkog LNG-a na evropsko tržište, što predstavlja gubitak tržišnog udela Gasproma. Računi za gas za evropske kupce povećali bi se, a reputacija Rusije kao pouzdanog snabdevača bila bi narušena", kaže Carlos Torres-Diaz.

„Ako ne bude postignut dogovor i dođe do poremećaja u snabdevanju, trgovci koji računaju na skok cena primili bi dugo očekivano pravoslavni božićni poklon. Iako je Evropa uskladištila prirodni gas uoči zime, i dalje vidimo rizik rasta zimskih spot cena na iznad 7 USD po MMBtu (oko 400\$ za 1.000 m³), što bi otvorilo vrata za LNG isporuke kako bi se zadovoljila granična potražnja", dodao je Torres-Diaz.

СРБИЈАГАС

ПОСВЕЋЕНИ ЧИСТОЈ ЕНЕРГИЈИ

ЈП „Србијас“
Народног фронта 12, Нови Сад, Србија
Тел: +381 21 481 1004, +381 21 481 2703 / Факс: +381 21 481 1305
www.srbijagas.com

Iznenadjenje iz Danske: Zeleno svetlo Severnom toku 2

KOPENHAGEN - Danska energetska agencija (DEA) je u sreu iznenadila analitičare odlukom da odobri nastavak projekta izgradnje gasovoda Severni tok 2 u baltičkim vodama te zemlje, čime je uklonjena poslednja veća prepreka projektu ključnom za transport ruskog gasa u Evropu.

Danski regulator je, posle više od dve godine odugovlačenja, saopštio da projekat ispunjava sve bezbedonosne i ekološke preduslove za dobijanje zelenog svetla.

Odluka nije, naime, kod dela analitičara očekivana pre okončanja pregovora između Rusije i Ukrajine o nastavku tranzita gasa za Evropu kroz ukrajinski gasovodni sistem, imajući u vidu da Severni tok 2, sa kapacitetom od 55 milijardi kubika godišnje, u velikoj meri netrališe potrebu Gasproma da koristi cenovno skuplju, a geopolitički nestabilniju rutu preko Ukrajine.

Gasprom je dovršio više od 87% tog plinovoda, ali je od aprila 2017. čekao dozvolu danskih vlasti za polaganje cevi u delu dužine 147 kilometra u danskim teritorijalnim vodama.

Miler: Projekat može do nove godine

BUDIMPEŠTA - Gasprom očekuje da će izgradnja gasovoda Severni tok 2 biti završena prema rasporedu, izjavio je u sreu glavni izvršni direktor ruskog gasnog kolosa Aleksej Miler, reagujući na odluku Danske da dozvoli izgradnju u svojim vodama.

"Ta dionica dugačka je 147 kilometara. Radovi bi mogli biti okončani za pet nedelja," rekao je Miler novinarima u Budimpešti, gde se nalazi u grupi ruskih privrednika u pratnji posete predsednika Vladimira Putina Mađarskoj. Bloomberg, međutim, piše da će operativna kompanija Nord Stream AG morati verovatno da pričeka s nastavkom projekta još mesec dana jer prema danskom zakonu stranke imaju pravo na žalbu četiri nedelje od dana donošenja odluke.

Neke zemlje se, naime, protive projektu druge cevi Severnog toka, u prvom redu Ukrajina, koja ubire oko tri milijarde dolara godišnjih prihoda od tranzita ruskog gasa, i Sjedinjene Države, koje imaju ambiciozne planove za izvoz utečnjelog prirodnog gasa u Evropu. Letonija, Litvanija i Poljska zajednički su izjavile da ne odobravaju projekat - koji smatraju politički, a ne ekonomski motivisanim.

REGION

Zašto je Berločnik podneo ostavku na položaj direktora Petrola?

LJUBLJANA - Mediji još ne mogu da nađu odgovor na pitanje zašto je krajem prošle nedelje smenjena uprava Petrola, najveće slovenačke kompanije, a više **slovenačkih medija**, uključujući i TV, nagađaju da razlog leži u navodnom neslaganju Nadzornog odbora (NO) s planom Uprave da krene u ciklus akvizicija na području zemalja bivše Jugoslavije.

Sva tri člana uprave slovenačke kompanije - na čelu s Tomažem Berločnikom - podneli su iznenađujuću ostavku, iako je Petrol proteklih godina beležio najbolje rezultate u svojoj istoriji, a Berločnik je ove godine proglašen i najboljim slovenačkim menadžerom.

Pravi razlozi potresa u Petrolu tek će se saznati, posebno s obzirom na to da je cela priča u Sloveniji poprimila ozbiljne političke razmere, a premijer Marjan Šarec je morao javno da demantuje pisanje medija da su on ili njegova stranka LMS inicirali smene u Petrolu. Problem je što slovenačka država, što direktno, što indirektno, poseduje samo otprilike trećinu vlasničkog udela u Petrolu dok je ostatak podeljen između velikog broja manjih deoničara i institucionalnih investitora, od kojih su se mnogi već javno pobunili zbog ovakvog scenarija.

Kao kandidat za Berločnikovog naslednika u pominje se Petrolov aktuelni direktor održavanja i investicija Andraž Lipolt, a mediji spekuliraju da bi na čelo kompanije mogla zasesti sama predsednica NO, Nada Drobne Popovič ili direktor Petrolove gasne podfirmice Geoplin Boštjan Napast.

Ina: Dobit u devet meseci 2019. godine manja za 36%

ZAGREB – Prihodi Ina grupe u prvih devet meseci ove godine iznosili su 16,55 milijardi kuna (1\$ - 6,68 HRK), što je dva odsto više nego u istom razdoblju lani, dok je dobit u tom razdoblju smanjena za 36 odsto, na 679 miliona kuna (\$101 milion), pokazuje u ponedjeljak objavljen **finansijski izveštaj** hrvatske naftno-gasne kompanije.

CCS EBITDA Ina grupe u prvih devet meseci porasla je za 8 posto u odnosu na isto razdoblje prošle godine i iznosi oko 2,4 milijarde kuna. Usled smanjenja cena nafte u prvih devet meseci 2019. godine EBITDA kompanije pala je na 2,2 milijarde kuna.

Kako je saopštila mađarska uprava kompanije, kapitalna ulaganja povećala su se za 69 % u odnosu na isto razdoblje prošle godine, na 1,54 milijardi kuna, a uglavnom su bila usmerena u rafinerijsko poslovanje. Odnos duga i kapitala iznosi 21 %, uz neto dug na nivou od 3,04 milijarde kuna.

Crna Gora: Prva naftna bušotina 22 kilometra od obale

PODGORICA - Prva istražna bušotina za naftu i gas biće izbušena van teritorijalnih voda Crne Gore, na oko 22 kilometra od obale, saopšteno je iz Uprave za ugljovodonike te zemlje.

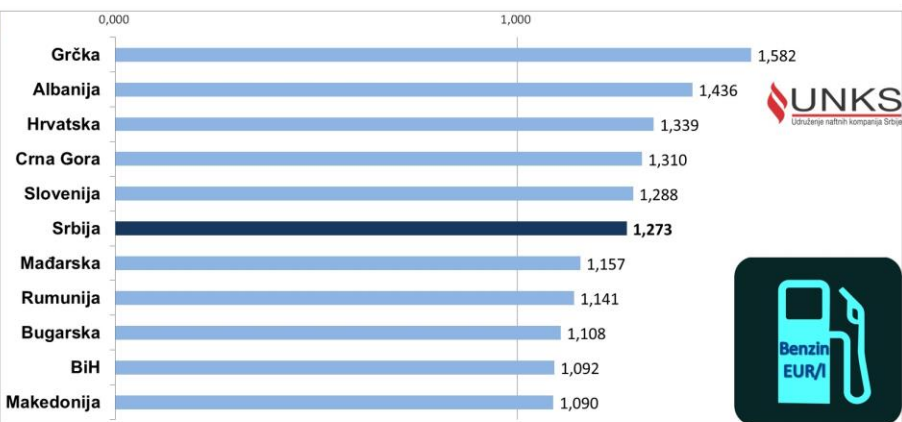
Iz Uprave su **Dnevnim novinama** kazali da će rezultati prvih istražnih bušotina planiranih za narednu godinu dati odgovor na pitanje da li na blokovima postoje rezerve nafte i gasa, te da li će potencijalno nađene rezerve biti takve i tolike da se mogu komercijalno proizvoditi.

U skladu sa ugovorom o koncesiji za istraživanje i proizvodnju ugljovodonika na blokovima četiri, pet, devet i deset, koji je potpisan sa italijansko-ruskim konzorcijumom Eni-Novatek, tokom novembra i decembra prošle godine obavljeno je 3D geofizičko snimanje predmetnih blokova.

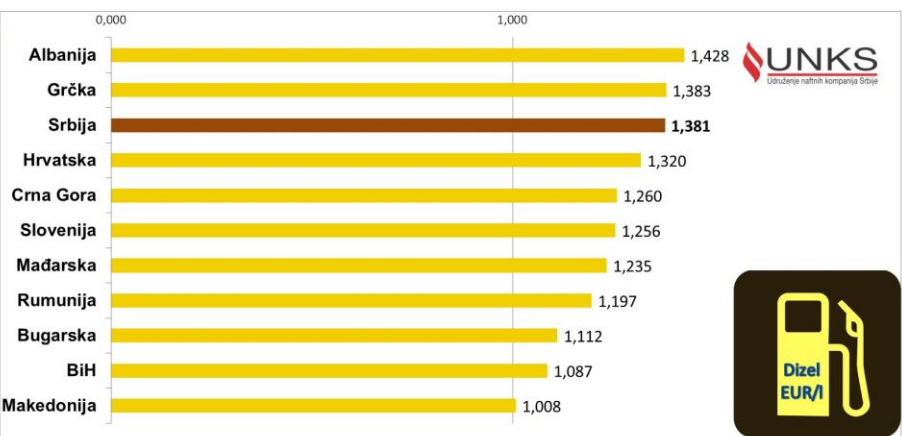

Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona 28.10.2019. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

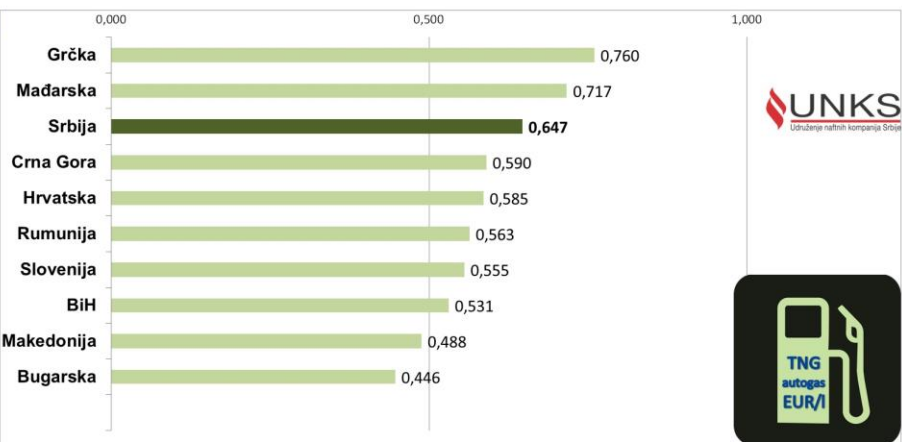
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
UNKS		
Grčka	1,582	25,97%
Albanija	1,436	14,32%
Hrvatska	1,339	6,66%
Crna Gora	1,310	4,31%
Slovenija	1,288	2,54%
Srbija	1,273	1,37%
Mađarska	1,157	-7,91%
Rumunija	1,141	-9,16%
Bugarska	1,108	-11,79%
BiH	1,092	-13,06%
Makedonija	1,090	-13,24%
Prosečna cena u regionu		1,256

Dizel EN590 (EUR/l)		
	Evro dizel (EN 590)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
UNKS		
Albanija	1,428	14,90%
Grčka	1,383	11,31%
Srbija	1,381	11,13%
Hrvatska	1,320	6,27%
Crna Gora	1,260	1,41%
Slovenija	1,256	1,10%
Mađarska	1,235	-0,61%
Rumunija	1,197	-3,63%
Bugarska	1,112	-10,50%
BiH	1,087	-12,53%
Makedonija	1,008	-18,85%
Prosečna cena u regionu		1,242

TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
UNKS		
Grčka	0,760	29,18%
Mađarska	0,717	21,83%
Srbija	0,647	10,03%
Crna Gora	0,590	0,29%
Hrvatska	0,585	-0,49%
Rumunija	0,563	-4,22%
Slovenija	0,555	-5,62%
BiH	0,531	-9,81%
Makedonija	0,488	-17,08%
Bugarska	0,446	-24,11%
Prosečna cena u regionu		0,588

Udruženje naftnih kompanija Srbije www.unks.rs
Vladimira Popovića 6, Novi Beograd --- office@unks.rs --- 011 71 21 750

NEDELJA U SVETU NAFTE I GASA
DEO IZDAVAČKE DELATNOSTI NNKS WPCSERBIA

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave